

MILOŠ ŠEVČÍK

1939, KLATOVY - 2007, PRAHA

Miloš Ševčík se narodil v roce 1939 jako první syn Marie a Graciána Ševčíkových. Gracián Ševčík byl úspěšný klatovský obchodník, ale také amatérský spisovatel, sběratel umění a obdivovatel přírody. Ve vile, kterou nechal v předválečné době vystavět v Dolanech u Klatov, vybudoval rozsáhlou knihovnu. V jejím prostředí psal a věnoval se korespondenci se soudobými výtvarnými umělci i literáty. Na rozsáhlé zahradě domu se mimo jiné věnoval pěstování vzácných suchomilných rostlin; Graciánův zájem o přírodu na sebe vzal podobu popisu endemických rostlin z prostředí Švihovské vrchoviny, které Dolany obklopuje. Výsledky svých přírodovědných výzkumů publikoval v časopise Živa, nejprve sám později i se synem Milošem.

Otcův zájem o přírodu, výtvarné umění a literaturu měl na Miloše nepochybně významný vliv, který se projevuje v intenzivním zájmu o kresbu a malbu, Obdobně Miloše ovlivnilo i kultivované kulturní prostředí města Klatovy, ve kterém Miloš později absolvoval gymnázium. Už v dětství a mladosti byl u Miloše patrný mimořádný sklon ke kresbě a malbě. Rodinu však ve válečném a poválečném období značně negativně zasáhl politický vývoj, Gracián Ševčík pracoval od počátku 50. let jako účetní a Miloš nemohl, vzhledem ke svému nevyhovujícímu rodinnému původu, nastoupit na vysokou školu hned po maturitě, ale musel nejprve absolvovat střední grafickou školu v Praze.

Studium grafiky na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v letech 1958 až 1964 přineslo Milošovi řadu podnětů nových kontaktů a také možnost soustředěné práce. Od počátku 60. let se v jeho figurálně zaměřené grafické i malířské tvorbě objevila celá řada literárních motivů, mezi nimi epizody z Eposu o Gilgamešovi, helénistické skladby Žabomyší válka, Gogolových Petrohradských povídek nebo Těsnohlídkovy Lišky Bystroušky. Na konci tohoto desetiletí byla figurální tvorba nahrazena zpracováním biomorfních motivů, které vykazují zároveň rysy nové figurace i informelu.

V této době se zejména grafické tvorbě Miloše Ševčíka dostalo poměrně široké pozornosti, o které svědčí účasti na řadě kolektivních výstav doma i v zahraničí a také udělené výtvarné ceny. Vzestup na výtvarné scéně potvrdila jeho účast na výtvarných sympoziích v Roudnici nad Labem, na nichž vznikly velkoformátové malby s přírodními semi-abstraktními motivy, a také na sympoziu Artchemo v Pardubicích, na kterém byly vytvořeny velké plastové artefakty taktěž biomorfního rázu, o kterých Ševčík hovořil jako „bublinách,“ protože vznikly působením stačeného vzduchu na natavené pláty plastu.

MILOŠ ŠEVČÍK

1939, KLATOVY - 2007, PRAHA

Nastupující normalizace však Miloše jako stoupající hvězdu výtvarné scény odsunula na samotný okraj dění. Po nepřijetí do Svazu výtvarných umělců mu bylo na dlouhou řadu znemožněno vystavovat. Aby dokázal zajistit rodinu, kterou založil se svou druhou ženou Danuší, začal pracovat jako propagační grafik, například pro Stavby silnic a železnic nebo pro podnik zahraničního obchodu Strojexport. Z nuselského ateliéru se jeho volná tvorba přesunula do ateliéru na Žižkově a později zejména do domku v pražských Ďáblicích.

Vzhledem k omezeným prostorovým i časovým možnostem se Miloš Ševčík ve volné tvorbě věnoval zejména kresbě. Postupně vznikly rozsáhlé cykly, ve kterých byla sledována témata přírodního růstu, završování vývoje a rozpadu. Tato témata se nadále staly hlavními v jeho tvorbě i v oblasti grafiky a malby.

Od konce 80. let se Miloš ke grafické a malířské tvorbě vrátil a nové politické poměry tomuto návratu přály. V nově zřízeném ateliéru v Ďáblicích vznikly rozsáhlé série monumentálních obrazů, velkoformátových grafik i kreseb. Inspirace přírodními útvary, které Miloš nacházel zejména v hmyzích křídlech, mušlích, korálech nebo rybách, přecházejí v různých variacích a modifikacích jeho tvorbou, a to i z jednoho média do druhého. Konkrétní tvarosloví přírodních organismů je však v této tvorbě zobecněno na vyjádření zákonitostí života, jeho tendencí a principů.

Výtvary Miloše Ševčíka se přes svou monumentalitu vyznačují subtilností lineárních vztahů i barevných přechodů a také světelným chvěním, které vede až k dojmům rozplývavosti zobrazovaných struktur.

Tato tvorba byla představena v 90. letech a na počátku nového století na řadě skupinových i samostatných výstav. Proces úspěšného návratu umělce do povědomí odborné veřejnosti i širšího kulturního publika přerušil tragický úraz, po němž Miloš Ševčík v závěru roku 2007 zemřel.

V současné době jeho rodina, s významnou podporou kolegů a přátel usiluje o opětovné zviditelnění jeho výtvarného odkazu.